

1

ТРАКТ

Насправді, опинившись у довбаній глушині, доволі швидко розумієш (звісно, якщо ви не якийсь там унікал), чому люди колись звідси втекли.

Будинки ж придумали не просто так, як і черевики, сантехніку, подушки, обігрівачі, пральні машини, фарби, лампи, мило, холодильники та ще безліч інших речей, без яких людям уже складно уявити своє життя. Але сиблінгу Декс було важливо — просто вкрай важливо — побачити світ таким, яким він був без усього цього, відчувти всім своїм єством, що життя — це щось значно більше за те, що відбувається між стінами, що кожна людина — це, по суті, одягнена тварина, яка підпорядковується тим самим законам природи й волі випадку, як і решта тих, хто раніше жив і помирав у всесвіті. Але щойно їхній фургон покинув Дичавину й виїхав на тракт, Декс відчув неймовірне полегшення від того, що нарешті повертаються до протилежної сторони рівняння — тієї, де люди завдяки стійким технологіям зробили своє життя настільки комфортним, наскільки

це було можливо без порушення екологічної рівноваги. Колеса велосипеда Декс більше не застрягали між уламками розбитої старої асфальтованої дороги. Їхній добряче навантажений двоповерховий фургон більше не здригався, долаючи нерівності, утворені корінням дерев і зсувами ґрунту. Гілки вже не чіплялися за одяг, не було повалених дерев, що створювали перепони, і жодних непозначених розвилок, що змушували їх зупинятись і з острахом роззиратися. Натомість перед ними була бруківка кремового кольору, гладенька й тепла, мов вершкове масло, з дорожніми знаками обабіч, установленими людьми для людей, щоб ті знали, куди податися, коли захочеться відпочити, поїсти й побути не на самоті.

Звісно, сиблінг Декс були не самі. Поряд крокував Рікенелла, невтомні механічні ноги якого легко встигали за велосипедом.

— Тут так... доглянуто, — зачудовано сказав робот, розглядаючи межу між трактом і лісовою хащею. — Я знав, що саме так і буде, але ж ніколи не бачив цього на власні очі.

Декс кинули погляд на буйну папороть і засновані павутинням дикі квіти, що нависали над дорогою, ледь стримувані її брівкою. Якщо *це* вважати *доглянутим*, то важко уявити, що сказав би Рікенелла про розарій чи міський парк.

— О, тільки погляньте на це! — Рікенелла з брязкотом обігнав велосипед. Він зупинився перед дорожнім знаком й, уперши свої шарнірні руки в тьмяно-сріблясті боки, зосередився на написі.

— Я ніколи ще не бачив знака з таким розбірливим написом, — вигукнув він. — А ще він такий *лускучий*!

— Ага, у нас усе не так уже й погано, — відповіли Декс трохи засапано, подолавши останній невеликий підйом. Їм було цікаво, чи Рікенелла так само реагуватиме на *кожен* створений людиною об'єкт, який побачить. Але, зрештою, було б добре, щоб хтось цінував і роботу тих, хто прокладав звичайну сільську дорогу чи нашвидкуруч малював дорожній знак. Створення подібних об'єктів вимагало стільки ж фізичної та розумової праці, як і будь-що інше, але не отримувало й найменшої вдячності від тих, хто користувався ними щодня. Можливо, лише той, хто не був людиною, здатен належно оцінити такі речі.

Рікенелла повернув до Декс своє металеве обличчя, на якому сяяла найбільша усмішка, яку воно було спроможне відтворити.

— Дуже гарно, — сказав він, указуючи пальцем на напис «Стамп — 20 миль¹». — Надзвичайно охайно. Хоча й дещо нав'язливо, вам так не здається?

— Тобто?

— Ну, він позбавляє подорож спонтанності, хіба ні? Якщо фокусуватися тільки на тому, як дістатися від одного знака до іншого, не залишиться місця для прекрасних випадковостей. Хоча, гадаю, дотепер я рідко мав чітке уявлення про місце призначення. У дикій природі я просто *йду кудись*.

— Більшість людей не блукають між селищами без конкретної мети.

¹ Трохи більше ніж 32 км. — *Тут і далі прим. ред.*

— Чому? — запитав Рікенелла.

Декс якось ніколи не думали про це раніше. Вони звернули в напрямку, зазначеному на дорожньому знакові, і Рікенелла рушив обіч.

— Коли маєш усе необхідне, — сказали Декс, — немає причини кудись їхати. Адже, щоб дістатися якогось іншого місця, треба витратити купу часу й сил.

Рікенелла кивнув на фургон, причеплений до велосипеда Декс, що сумирно котився за ними.

— Як гадаєте, тут є все, що вам потрібно?

Підтекст запитання був для Декс очевидним. «Що потрібно людям?» — саме це неймовірне запитання змусило Рікенеллу покинути Дичавину від імені всіх роботів, і Декс уявлення не мали, чи вдасться йому коли-небудь знайти прийнятну відповідь. Вони знали, що постійно чутимуть це запитання, поки мандруватимуть із ним разом заселеними територіями Панги, але Рікенелла вочевидь вирішив почати просто зараз.

— Щодо речей, то так, тут є майже все необхідне, — відповіли Декс, маючи на увазі фургон. — Принаймні для повсякденних потреб.

Робот задер голову й поглянув на ящики, закріплені на даху фургона, в яких під час руху совались і брязкотіли речі.

— Мабуть, я не мав би великого бажання мандрувати, якби потрібно було тягати за собою *стільки* всього.

— Можна брати й менше речей, але треба знати, куди саме їдеш, — сказали Декс. — Потрібно бути впевненими, що там є їжа й місце для ночівлі. Саме тому ми й устанавлюємо вказівники. — Вони красномовно

глянули на Рікенеллу. — Інакше доведеться ночувати в печері.

Рікенелла з розумінням кивнув Декс. Минуло більше тижня від важкого сходження до Притулку на Оленячому перевалі, але тіло Декс досі відчувало його наслідки, і вони цього не приховували.

— До речі, сиблінгу Декс, — сказав Рікенелла, — хочу зауважити, що, згідно з дороговказом, до Стампа ще двадцять миль, тож...

— Так, так... уже сутеніє, — відповіли Декс. Двадцять миль — це не так і багато, але якою б рівною не була дорога, вони все ще перебували в глушині й досі нікого не зустріли. Крім нетерпіння, не було жодної причини й далі їхати в темряві, і хоча Декс прагнули якнайшвидше повернутися до цивілізації, спокій і відпочинок зараз вабили їх більше.

Декс із Рікенеллою з'їхали з тракту на невелику, спеціально облаштовану галявину, щоб розбити табір. Уже кілька днів вони робили це дуже злагоджено. Декс блокували всі колеса, Рікенелла розкладав кухню ззовні фургона, Декс діставали стільці, Рікенелла розпалював вогонь. Це вже не потребувало обговорення.

Поки Рікенелла вовтузився, під'єднуючи балон із біогазом до чаші для вогню, Декс витягли кишеньковий комп'ютер і відкрили поштову скриньку.

— Ого, — вигукнули вони.

— Що там? — запитав Рікенелла, під'єднуючи металевий патрубок до вентиля на газовому балоні.

Декс гортали повідомлення одне за одним. Їм за все життя не надходило стільки листів.